

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. kovo 25 d.*

Byloje C-392/08

dėl 2008 m. rugsėjo 9 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama S. Pardo Quintillán ir A. Sipos, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Ispanijos Karalystę, atstovaujamą B. Plaza Cruz, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovė,

* Proceso kalba: ispanų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, T. von Danwitz ir D. Šváby (pranešėjas),

generalinė advokatė J. Kokott,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2009 m. gruodžio 10 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Europos Bendrijų Komisija ieškiniu prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad nesudariusi visų 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyvos 96/82/EB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės (OL L 10, 1997, p. 13; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 2 t., p. 410) 9 straipsnyje nurodytų objektų išorės avarinių planų, Ispanijos Karalystė neįvykdė išipareigojimų pagal šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies c punktą.

Teisinis pagrindas

2 Pagal direktyvos 1 straipsnį jos tikslas – su pavojingomis medžiagomis susijusių didelių avarijų prevencija ir jų padarinių žmonėms bei aplinkai ribojimas, kad visoje Europos bendrijoje būtų galima nuosekliai ir veiksmingai užtikrinti aukštą apsaugos lygį.

3 Direktyvos 96/82 11 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad veiklos vykdytojas visiems objektams, kuriems taikomas 9 straipsnis:

a) sudarytų vidaus avarinį planą ir jame numatytų, kokių reikia imtis priemonių objekto viduje:

– naujiems objektams: prieš pradėdant veiklą,

– esamiems objektams, kuriems anksčiau Direktyva 82/501/EEB (1982 m. birželio 24 d. Tarybos direktyva stambių avarijų tam tikroje gamybinėje veikloje pavojaus (OL L 230, p. 1)) nebuvo taikoma, per trejus metus, skaičiuojant nuo 24 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos,

- kitiems objektams: per dvejus metus, skaičiuojant nuo 24 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos;
- b) toliau nurodytais terminais pateiktų kompetentingoms institucijoms būtina informaciją, kad jos galėtų sudaryti išorės avarinius planus:
- naujiems objektams: prieš pradėdant veiklą,
  - esamiems objektams, kuriems anksčiau Direktyva 82/501/EEB nebuvo taikoma, per trejus metus, skaičiuojant nuo 24 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos,
  - kitiems objektams: per dvejus metus, skaičiuojant nuo 24 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos;
- c) institucijos, kurias šiam tikslui skiria valstybės narės, sudarytų išorės avarinį planą ir jame numatytų, kokių priemonių reikia imtis už objekto ribų.

2. Sudaromuose avariniuose planuose reikia siekti:

- apriboti ir kontroliuoti avarijas, kad būtų galima iki minimumo sumažinti jų padarinius ir žalą žmonėms, aplinkai bei turtui,

- įdiegti priemones, būtinas žmonėms ir aplinkai apsaugoti nuo stambių avarijų padarinių,
- pateikti visuomenei, atitinkamoms tarnyboms ir atitinkamos teritorijos valdžios institucijoms būtiną informaciją,
- numatyti, kad po stambios avarijos būtų išvalyta aplinka ir atstatyta [atkurta] jos būklė.

Avariniuose planuose turi būti IV priede nurodyta informacija.

<...>

4. Valstybės narės užtikrina, kad veiklos vykdytojai ir paskirtos institucijos ne rečiau kaip kas trejus metus reguliariai peržiūrėtų, bandytų ir prireikus atnaujintų vidaus ir išorės avarinius planus. Peržiūrint planus būtina atkreipti dėmesį į atitinkamame objekte ar atitinkamose avarinėse tarnybose įvykusius pokyčius, naujas technikos žinias ir naują informaciją, kaip reaguoti į stambias avarijas.

<...>“

- 4 Pagal Direktyvos 96/82 24 ir 25 straipsnius valstybės narės turėjo įtvirtinti nuostatas, būtinas ją įgyvendinti, vėliausiai iki 1999 m. vasario 3 dienos.

Ikiteisminė procedūra

- 5 Manydama, kad Ispanijos Karalystė pažeidė Direktyvos 96/82 11 straipsnio 1 dalies c punktą, Komisija pradėjo EB 226 straipsnyje numatytą procedūrą dėl įsipareigojimų neįvykdymo, nurodydama šiai valstybei narei pateikti pastabas šiuo klausimu.
- 6 2007 m. birželio 12 ir 25 d. laiškais Ispanijos valdžios institucijos atsakė į Komisijos oficialų pranešimą, ją informuodama apie objektų, kuriems taikomos Direktyvos 96/82 nuostatos, skaičių ir šių objektų, kuriems sudaryti išorės avariniai planai, skaičių.
- 7 Pagal šią informaciją konstatavusi, kad yra objektų, neturinčių tokio plano, Komisija 2007 m. spalio 23 d. išsiuntė Ispanijos Karalystei narei pagrįstą nuomonę, ragindama per du mėnesius nuo gavimo imtis būtinų priemonių jai įvykdyti.
- 8 2008 m. sausio 10 d. laišku Ispanijos valdžios institucijos atsakė į šią nuomonę, nurodydamos, kad 2005 m. buvo 238 atitinkamos įmonės ir 2007 m. gruodį – 280, kurių 186 turėjo patvirtintus išorės avarinius planus. Be to, jos pastebėjo, kad nors

Direktyvos 96/82 11 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytas atitinkamą objektą eksploatuojančio subjekto pareigos pateikti kompetentingoms institucijoms būtiną informaciją įgyvendinimo terminas, jame nenumatytas terminas, per kurį jos turi sudaryti išorės avarinius planus.

- 9 Manydama, kad padėtis ir toliau nepatenkinama, Komisija pareiškė šį ieškinį.

Dėl ieškinio

- 10 Ispanijos Karalystė pripažįsta, kad pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, t. y. 2007 m. gruodžio 23 d., 94 jos teritorijoje esantys objektai, kuriems taikomas Direktyvos 96/82 9 straipsnis, neturėjo išorės avarinių planų.
- 11 Tačiau ji tvirtina, kad Direktyvos 96/82 11 straipsnio 1 dalies c punkte nenustatytas išorės avarinių planų sudarymo terminas kompetentingoms institucijoms ir kad joms negali būti taikomas tas pats išorės avarinių planų sudarymo terminas, numatytas atitinkamus objektus eksploatuojantiems subjektams šios direktyvos 1 straipsnio a dalyje. Ji priduria, kad tai, jog minėti veiklos vykdytojai nepateikė būtinos informacijos, kaip numatyta Direktyvos 96/82 11 straipsnio 1 dalies b punkte, bet kuriuo atveju pagrindžia faktą, kad tam tikri atitinkami objektai neturėjo išorės avarinių planų. Galiausiai ji nurodo, kad septyni išorės avariniai planai buvo sudaryti 2008 metais.

- 12 Visų pirma reikia nurodyti, kad Direktyvos 96/82 11 straipsnį, taikomą objektams, kuriuose yra didelis kiekis pavojingų medžiagų, sudaro normos, kuriomis siekiama užtikrinti nuoseklią ir veiksmingą didelių avarijų padarinių apribojimo sistemą.
- 13 Išorės avarinių planų sudarymas yra kelių etapų procesas, susidedantis, pirma, iš vidaus avarinių planų sudarymo, atliekamo atitinkamus objektus eksploatuojančių subjektų, ir būtinos informacijos pateikimo kompetentingoms institucijoms, antra, išorės avarinių planų sudarymo šiose institucijose ir, trečia, jei reikia, vidaus bei išorės avarinių planų peržiūrėjimo ir atnaujinimo, atliekamo atitinkamai minėtų veiklos vykdytojų ir institucijų.
- 14 Direktyvos 96/82 11 straipsnio 1 ir 4 dalyse iš tiesų nenustatytas terminas, taikomas pirmam ir trečiam šių etapų. Tačiau tai, kad šiose nuostatoje neįtvirtintas aiškus išorės avarinių planų sudarymo terminas, savaime nereiškia, jog valstybėms narėms netaikomas joks pareigos juos sudaryti įgyvendinimo terminas.
- 15 Iš tikrųjų ši pareiga prarastų savo turinį, o Direktyvos 96/82 11 straipsnyje įtvirtinta apsaugos sistema – bet kokią praktinį naudingumą, jeigu kompetentingos institucijos galėtų minėtus planus sudaryti neterminuotai.
- 16 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad, kaip matyti iš Direktyvos 96/82 11 straipsnio 2 dalies, vidaus ir išorės avariniai planai sudaromi siekiant apriboti ir kontroliuoti avarijas, kad būtų galima iki minimumo sumažinti jų padarinius ir žalą žmonėms, aplinkai bei turtui, ir įdiegti priemones, būtinas žmonėms ir aplinkai apsaugoti nuo stambių avarijų padarinių.

- 17 Be to, iš Direktyvos 96/82 IV priedo, susijusio su informacija, kuri turi būti pateikiama avariniuose planuose, matyti, kad vidaus ir išorės avariniai planai, kurių suderinimas užtikrina Direktyvos 96/82 11 straipsnyje numatytą veiksmingumo mechanizmą, yra tarpusavyje susiję.
- 18 Iš to matyti, kad kompetentingos nacionalinės institucijos privalo nedelsdamos įvertinti išorės avarinių planų sudarymo tikslu atitinkamus objektus eksploatuojančių subjektų pateiktą informaciją.
- 19 Tai ypač svarbu kalbant apie tam tikro pobūdžio reikalaujamą informaciją, dėl kurios trumpalaikio nepanaudojimo ja pagrįstas avarinis planas gali tapti neveiksmingas. Be to, tai yra priežastis, dėl kurios valstybės narės pagal Direktyvos 96/82 11 straipsnio 4 dalį turi nustatyti sistemą, užtikrinančią, kad ne rečiau kaip kas trejus metus vidaus ir išorės avariniai planai būtų peržiūrėti, bandomi ir prirėkusi atnaujinami.
- 20 Todėl šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytos pareigos vykdymo terminas iš principo gali būti pradedamas skaičiuoti tik nuo minėtos informacijos perdavimo.
- 21 Atsižvelgiant į šiuos svarstymus reikia daryti išvadą, kad kompetentingos institucijos turi sudaryti Direktyvos 96/82 11 straipsnyje numatytus išorės avarinius planus per terminą, dėl kurio, pirma, nekyla pavojus neigiamai paveikti šio straipsnio nuostatų praktinį veiksmingumą, bet, antra, jį nustatant atsižvelgiama į laiką, kurio reikia užbaigti šiuos planus, t. y. per protingą terminą, skaičiuojant nuo tada, kai veiklos vykdytojai perduoda būtiną informaciją.

- 22 Šioje byloje neginčijama, kad ne visi atitinkami objektai daug metų turi išorės avarinius planus.
- 23 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Direktyvos 96/82 11 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyti keli terminai skirtingoms objektų kategorijoms. Tačiau reikia konstatuoti, kad paskutinė diena, kada šioje nuostatoje nurodytus objektus eksploatuojantys subjektai turėjo kompetentingoms institucijoms perduoti informaciją, būtiną sudarant išorės avarinius planus, buvo arba prieš pradėdant eksploatuoti šiuos objektus, arba vėliausiai 2002 m. vasario 3 d., t. y. praėjus trejiems metams po direktyvos perkėlimo termino.
- 24 Taigi laikas tarp šios dienos ir pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino, t. y. 2007 m. gruodžio 23 d., pasibaigimo yra akivaizdžiai neprotingas, nes šioje byloje juo negalima grįsti visų atitinkamų objektų išorės avarinių planų nesudarymo.
- 25 Be to, tiesa, kad pagal Direktyvos 96/82 11 straipsnio 1 dalį pareiga sudaryti išorės avarinius planus siejama su atitinkamus objektus eksploatuojančių subjektų pareiga pateikti kompetentingoms institucijoms būtiną informaciją, kad jos galėtų sudaryti šiuos planus, tačiau toje pačioje nuostatoje nustatyta valstybių narių pareiga užtikrinti, kad minėti veiklos vykdytojai pateiktų būtiną informaciją nustatytais terminais. Šiomis sąlygomis tai, kad kompetentingos institucijos per šiuos terminus negauna būtinos informacijos, kaip teigė generalinė advokatė savo išvados 20 punkte, negali pateisinti išorės avarinių planų nebuvimo.
- 26 Dėl kelių išorės avarinių planų sudarymo 2008 m. pakanka priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką įsipareigojimo neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į padėtį valstybėje narėje, pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, o į vėlesnius pakeitimus Teisingumo Teismas atsižvelgti negali (žr., be

kita ko, 2007 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-456/05, Rink. p. I-10517, 15 punktą).

- 27 Šiomis sąlygomis Komisijos pareikštą ieškinį reikia laikyti pagrįstu.
- 28 Todėl reikia konstatuoti, kad nesudariusi visų Direktyvos 96/82/EB 9 straipsnyje nurodytų objektų išorės avarinių planų, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies c punktą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 29 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo, kad Ispanijos Karalystė padengtų bylinėjimosi išlaidas, o ši pralaimėjo bylą, ji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Nesudariusi visų 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyvos 96/82/EB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės**

9 straipsnyje nurodytų objektų išorės avarinių planų, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies c punktą.

2. Ispanijos Karalystė padengia bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.